

Ξεφυλλίζοντας...

ΜΕ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΝΤΟΚΑ

PHILIP GRIERSON

**Βυζαντινή
νομισματοκοπία**

ΜΤΦ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

ΜΑΛΔΑΚΗΣ

ΘΕΩΡΗΣΗ ΜΤΦ

ΚΩΣΤΟΥΛΑ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΣΕΛ 101 (με 73 εικ.) € 18

Ενας από τους πιο επιμονούς μελετητές και συλλεκτές νομισμάτων της μεσαιωνικής και κυρίως της βυζαντινής παραγωγής υπήρξε ο Φίλιπ Γκριρσον (1910-2006) –καθηγητής Μεσαιωνικής Ιστορίας (1948-1981), σύμβουλος Βυζαντινής Νομισματικής στο Νταμπартον Ουκς (1955-1998) και επιτιμος επιμελητής νομισμάτων (από το 1949 ως τον θάνατό του) στο Μουσείο Φιτζουλιάμ, στο οποίο είχε δωρίσει την προσωπική του συλλογή, που αριθμούσε γύρω στα 20 000 νομίσματα. Το βιβλίο τούτο, που είναι μια συντήρηση του πενήτατου Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemare Collection που επιμελήθηκε ο Γκριρσον με τον Άλφρεντ Μπέλιντζερ, αποτελείται από δυο μέρη. Το πρώτο είναι η δεύτερη έκδοση του Byzantine Coinage του 1982, με αναθεωρημένο κείμενο και προσθήκες, και το δεύτερο συντομευμένη κάπως μορφή ενός κειμένου του τού 1993, που υπεβάλε στη Διεθνή Νομισματική Επιτροπή. Όπως δηλώνει ο ίδιος, στην αναθεώρηση του πρώτου μέρους συνεβόλε και η Σείλ Μορισον, η οποία τον διαδέχτηκε στο Νταμπартον Ουκς ως σύμβουλος της Βυζαντινής Νομισματικής. Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία ανέπτυξε μια πλούσια και λαμπρή νομισματοκοπία, τους μετασχηματισμούς της οποίας σκιαγραφεί εδώ ο Γκριρσον ανα-

λύοντας τις μεταρρυθμίσεις που έγιναν στη μακράνη πορεία του Βυζαντίου και δίνοντας τις βασικές νομισματικές μονάδες και υποδιαίρεσεις τους. Ταυτόχρονα παρακολουθεί τις νομισματικές μεταρρυθμίσεις σε συνάρτηση με τις δημοσιονομικές και οικονομικές συνθήκες της αυτοκρατορίας. Διακρίνει πέντε περιόδους στην ιστορία της βυζαντινής νομισματοκοπίας. Η πρώτη (από το 491 ως τα μέσα του 8ου αιώνα) χαρακτηρίζεται σχετικά ανθηρή εποχή της οικονομίας. Η δεύτερη (από τον 8ο αι. ως τα τέλη του 11ου) σημαδεύεται από συρρικνώση των κρατικών νομισματικών πορών και των ιδιωτικών οικονομικών συναλλαγών. Η τρίτη εκτείνεται από το 1092 (νομισματική μεταρρύθμιση του Αλεξίου Α΄ Κομνηνού) ως τα τέλη του 13ου αιώνα, όπου σημειώνεται και αύξηση των προσόδων της αυτοκρατορίας. Η τέταρτη περίοδος αρχίζει από τα πρώτα χρόνια μετά το 1300 ως τα μέσα του 14ου αιώνα, με εμφανή τον κυρίαρχο ρόλο των δυτικών δυνάμεων. Και τέλος, η πέμπτη, που κράτησε από τα μέσα του 14ου αιώνα ως την πτώση της αυτοκρατορίας, το 1453, και κατά την οποία παρατηρείται πλήρης εξαφάνιση του χρυσού. Το βιβλίο περιέχει εικονογραφικά στοιχεία και επιγραφές νομισμάτων και συμπληρώνεται από πίνακες αξίας των νομισμάτων, καταλογο βυζαντινών αυτοκρατοριών και γλωσσάρι.